

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 24P/275/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4119211349
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Sitárová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2019:4119211349.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v konaní pred sudkyňou Mgr. Máriou Sitárovou, vo veci starostlivosti súdu o maloletého Y. M. H., nar. XX.XX.XXXX, t.č. Reedukačné centrum, Prílepská 6, Zlaté Moravce, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, pracovisko Zlaté Moravce, Sládkovičova 3, Zlaté Moravce ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: J. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N., U. XXX/XX, t.č. Reedukačné centrum, Prílepská 6, Zlaté Moravce, zastúpená zákonnými zástupcami S. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N., U. XXX/XX a X. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N., N. XXXX/X a neuvedeného otca o návrhu Reedukačného centra, Prílepská 6, Zlaté Moravce na zrušenie ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom a o návrhu kolízneho opatrovníka na nariadenie dohľadu nad výchovou maloletého dieťaťa, takto

rozhodol:

Súd ruší ústavnú starostlivosť, ktorá bola nariadená nad maloletým Y. M. H., nar. XX.XX.XXXX rozhodnutím Okresného súdu Nitra 13P/267/2018-55 zo dňa 10.01.2019 počnúc dňom 28.11.2019.

Súd ukladá výchovné opatrenie a to dohľad nad výchovou maloletého Y. M. H., nar. XX.XX.XXXX, ktorý sa bude vykonávať za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a to na obdobie 6-tich mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ - Reedukačné centrum, Prílepská 6, Zlaté Moravce sa svojím písomným návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 4.10.2019 domáhal, aby súd zrušil ústavnú starostlivosť, ktorá bola nariadená nad maloletým Y. M. H. a maloleté dieťa zveril do osobnej starostlivosti matky. Svoj návrh odôvodnili tým, že matka dieťaťa dňa 28.11.2019 dosiahne plnoletosť, čo bude dôvodom pre ukončenie jej ústavnej starostlivosti. Pri skúmaní možnosti kde by mohla matka spolu s maloletým dieťaťom ísť bývať po odchode z ich zariadenia zistili, že matka dieťaťa nemá ani u jedného zo svojich rodičov vytvorené vhodné podmienky pre výchovu a starostlivosť o dieťa v budúcnosti. Preto ďalej oslovili príslušný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny a zisťovali možnosti umiestnenia matky spolu s dieťaťom v niektorom z azylových domov, prípadne v zariadení podobného typu.

2. Na pojednávanie sa nedostavili rodičia maloletej matky, otec mal doručenie predvolania riadne vykázané, matke matky bolo doručované predvolanie na adresu trvalého pobytu, kde si zásielku neprevzala. Súd pojednával preto podľa § 31 Zákona č. 161/2015 Z.z. (Civilný mimosporový poriadok) v ich neprítomnosti.

3. Navrhovateľ na pojednávaní uviedol, že sa pridrižiava písomne podaného návrhu aj dôvodov, ktoré sú v ňom uvedené. Matka maloletého dieťaťa bola od narodenia so svojim dieťaťom v kontakte,

zabezpečovala o neho starostlivosť a preto by neboli rady, keby sa toto puto pretrhlo. Prostredníctvom kurátorky jej bolo zabezpečené ubytovanie v obci O. H., okres Y.. Je to zariadenie pre matky s deťmi, kde by správanie matky dieťaťa a starostlivosť o dieťa boli sledované. Samy sú zvedaví, ako zvládne tie začiatky a časom sa uvidí čo dokáže. Je potrebné, aby si v zariadení vyplatila úhradu za pobyt na dva mesiace a následne to budú prehodnocovať. Pokiaľ bude všetko v poriadku, tak jej zmluvu predĺžia. Pred opustením zariadenia dostane cca. 960 eur, takže peniaze na ubytovanie bude mať k dispozícii. Následne by si musela vybaviť rodičovský príspevok a prídavky na dieťa. Matka má tetu, ktorá sa o ňu zaujímalala aj v zariadení a táto by bola ochotná v prípade, ak by to matka dieťaťa nevládala, postarať sa o malého. Čo sa týka rodičov J., tak matka sa o ňu nezaujíma vôbec a otec iba sporadicky.

4. Maloletá matka vo svojej výpovedi uviedla, že si chce zobrať svoje dieťa so sebou, chce sa oňho starať, chce, aby sa mal lepšie ako ona. Zisťovala si informácie o tom zariadení, kde má ísť, aj na internete, vie ako to tam vyzerá, ako to funguje. Vie, že je tam jedna osoba, ktorá pomáha matkám pri vybavovaní úradných záležitostí a aj kontroluje starostlivosť o deti. Najskôr si chce vybaviť všetky dávky a časom ak by sa dalo, sa chce zamestnať. Zatiaľ jej v podstate pomáha iba teta, to je manželka maminho brata. V prípade potreby sa na ňu môže obrátiť. Zo svojou matkou nekomunikuje už asi dva roky, otec za ňou zo začiatku chodil, ale teraz nebol vyše roka. Telefonuje s ním asi každú sobotu, nakoľko pracuje v zahraničí. Bude sa snažiť zvládnuť to, v prípade ak nie, bude žiadať o pomoc osoby, ktoré by jej pomôcť mohli.

5. Kolízny opatrovník uviedol, že komunikoval s S. P., pracovníčkou ÚPSVaR Galanta, ktorá im oznámila, že matka spolu s dieťaťom majú rezervované bývanie v Zariadení núdzového bývania pre ženy - Z. O. H.. Je v záujme dieťaťa, aby sa puto s matkou, ktoré bolo udržiavané v reedukačnom centre, nepretrhlo. Matka má záujem zabezpečovať starostlivosť o dieťa. Doteraz žila v režimovom zariadení, zo strany svojich rodičov nemá žiadnu podporu, je tam iba tá teta, ktorá by bola ochotná jej pomôcť. Vzhľadom k tomu, že nie je zrejmé, ako sa matka dokáže prispôbiť novej situácii, navrhujú, aby bol nariadený nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad a to na obdobie cca. šiestich mesiacov. Po uvedenom čase už bude zrejmé ako matka v zariadení funguje, ako si dokáže vybaviť svoje osobné a úradné záležitosti, tiež záležitosti týkajúce sa dieťaťa a ako dokáže zabezpečiť starostlivosť o neho.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil návrh, správu so zariadenia núdzového bývania pre ženy - Jozefinum, rozsudok Okresného súdu Galanta sp. zn. 22P/115/2018-44 zo dňa 9.10.2018, rozhodnutie Okresného súdu Nitra sp. zn. 13P/267/2018-55 zo dňa 10.1.2019, rodný list maloletého dieťaťa, správu z Reedukačného centra Zlaté Moravce, pripojený spis OS Nitra sp. zn. 13P/267/2018 a zistil tento skutkový stav:

7. Rozsudkom Okresného súdu Nitra sp.zn.: 13P/267/2018 - 55 zo dňa 10.01.2019 bola nad maloletým Y. M. H., nar. XX.XX.XXXX nariadená ústavná starostlivosť s miestom jej výkonu v Reedukačnom centre, Prílepská 6, Zlaté Moravce. Uvedeným rozhodnutím súd zároveň zaviazal matku maloletého dieťaťa prispievať na jeho výživu sumou minimálneho výživného. Ako vyplýva z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia, dôvodom na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom bola tá skutočnosť, že ústavná starostlivosť bola nariadená aj nad maloletou matkou tohto dieťaťa a to rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 22P/115/2018 - 44 zo dňa 09.10.2018.

8. Zo správy Reedukačného centra, Prílepská 6, Zlaté Moravce zo dňa 05.11.2019 okrem iného vyplýva, že reedukačný proces u maloletej matky je zameraný na motiváciu k vzdelávaniu, na primeranú starostlivosť o dieťa, na adekvátne sebaapresadzovanie a na znútornenie si sociálne žiaducich postojov. Taktiež sú u maloletej matky posilňované prosociálne formy správania, budovanie si dlhodobějších cieľov a perspektívy, aby získala reálnejší pohľad na svoju budúcnosť. Maloletá matka potrebuje dozrievať v emočne vyživujúcom prostredí s jasne definovanými pravidlami a hranicami správania. Maloletý Y. M. tiež potrebuje vyrastať v prostredí, kde bude mať zabezpečenú saturáciu svojich potrieb. Vyžaduje si emočne vyživujúce prostredie, bezpečie a potrebnú starostlivosť. Je potrebné podporovať vzťah matka - dieťa, rozvíjať rodičovské zručnosti maloletej matky a zabezpečiť podnetné prostredie pre zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin maloletého Y. M..

9. Z komunikácie medzi S. S. P., pracovníčkou ÚPSVaR Galanta a S. L. H., riaditeľkou Zariadenia núdzového bývania pre ženy - JOZEFÍNUM je zrejmé, že maloletá matka bude mať po nadobudnutí plnoletosti spolu so svojim maloletým dieťaťom zabezpečené bývanie v uvedenom zariadení.

10. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že rodičia maloletej J. H. neprejavujú dlhodobu opravdivý záujem o svoje dieťa a tak isto neprejavujú záujem o dieťa svojej dcéry maloletého Y. M.. Maloletá udržiava kontakt iba so svojim otcom, aj to dlhodobu iba telefonickou formou. Záujem o maloletú matku prejavuje jej teta, u ktorej maloletá trávila aj prázdniny. Z posledných prázdnin však bola maloletá predčasne vrátená z dôvodu problémového správania. Maloletá matka má záujem po dosiahnutí plnoletosti zabezpečovať starostlivosť o svoje dieťa a z jej vyjadrenia je zrejmé, že je ochotná prijať ponuku bývania v zariadení núdzového bývania pre ženy, ktoré jej bolo navrhnuté a v ktorom má zároveň zarezervované miesto. Zároveň po nadobudnutí plnoletosti bude maloletej vyplatených cca. 960 eur, ktorá suma bude dostatočná na vyplatenie ubytovania a zabezpečenia základných životných potrieb pre matku a dieťa do času, pokiaľ si vybaví rodičovský príspevok a prídavky na dieťa.

11. Podľa § 31 Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní.

12. Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. /ďalej len Zákon o rodine/, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

13. Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

14. Ústavná starostlivosť zaniká priamo zo zákona dosiahnutím plnoletosti dieťaťa. Predtým môže ústavnú starostlivosť zrušiť len súd, ak pominuli dôvody jej nariadenia a dieťa sa môže vrátiť do pôvodného výchovného prostredia. Súd zruší nariadenú ústavnú starostlivosť, ak odpadnú podmienky pre jej ďalšie trvanie, najmä ak proces prevýchovy resp. reedukácie a resocializácie bol úspešne dokončený alebo odpadli dôvody, pre ktoré bola ústavná starostlivosť nariadená. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľa na zrušenie ústavnej starostlivosti, ktorá bola nariadená nad maloletým Y. M. H., nar. XX.XX.XXXX bol podaný dôvodne, nakoľko v súčasnosti zanikli dôvody, pre ktoré bola ústavná starostlivosť nariadená. Maloletá matka, J. H., nar. XX.XX.XXXX nadobudne dňa XX.XX.XXXX plnoletosť. V Reedukačnom centre v Zlatých Moravciach si osvojila rodičovské zručnosti nevyhnutné pre starostlivosť o maloleté dieťa natoľko, že v súčasnosti by mala byť schopná riadne zabezpečovať starostlivosť o svoje maloleté dieťa. Nakoľko ani jeden z rodičov t.č. maloletej matky neprejavuje o svoje dieťa taký záujem, z ktorého by bolo možné usúdiť, že poskytne dostatočné zázemie matke spolu s maloletým dieťaťom po opustení zariadenia, v ktorom sa momentálne nachádza, bolo potrebné v spolupráci s príslušným ÚPSVaR zabezpečiť ubytovanie pre matku a jej maloleté dieťa. Týmto zariadením je už spomínané Zariadenie núdzového bývania pre ženy - JOZEFÍNUM. Je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, aby mu bola zabezpečovaná starostlivosť zo strany osoby, s ktorou má vytvorené najsilnejšie citové väzby - jeho matky, čo bude viesť k pozitívnemu dopadu na jeho ďalší vývoj.

15. Podľa § 37 ods. 2 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

16. Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že návrh kolízneho opatrovníka na nariadenie výchovného opatrenia bol podaný dôvodne, nakoľko zo správy psychologičky reedukačného centra,

v ktorom je maloletá matka aktuálne umiestnená, je zrejmé, že maloletá matka si vyžaduje neustále usmerňovanie a dohľad v rámci výchovných metód, ktoré boli vo vzťahu k maloletému dieťaťu občas neprimerané (kričanie na dieťa, nervozita, nedostatok trpezlivosti, náznaky, že dieťa udrie). Matka dieťaťa preferuje ľahkovážny a konzumný spôsob života bez povinností a pravidiel pred dlhodobjšími cieľmi a vlastnou sebarealizáciou. Aktuálne nie je možné predpokladať ako dokáže matka po opustení chráneného prostredia, v ktorom sa momentálne nachádza spolu so svojim maloletým dieťaťom, zabezpečiť každodennú osobnú starostlivosť o svoje dieťa, zabezpečiť pre seba a dieťa základné životné potreby ale aj ďalšie potreby, ktoré sú nevyhnutné k celkovému zdravému duševnému a telesnému vývoju jej maloletého dieťaťa. Z uvedených dôvodov súd vyhovel návrhu kolízneho opatrovníka a nariadil nad výchovou maloletého Y. M. H. dohľad, ktorý sa bude vykonávať za súčinnosti príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a to v období 6-tich mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia. Výchovné opatrenie bude slúžiť na monitorovanie starostlivosti matky o svoje maloleté dieťa počas uvedeného obdobia a po uplynutí stanoveného času bude možné vyhodnotiť či matka túto starostlivosť zvláda alebo nie. V prípade, ak budú počas obdobia nariadeného dohľadu, zistené v starostlivosti matky o maloleté dieťa nedostatky, táto skutočnosť bude signalizovaná prostredníctvom príslušného ÚPSVaR súdu, ktorý má povinnosť sledovať výchovný proces maloletého.

17. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona.